

ærede Medlem dvalede ved Roskilde Stænderfor- samlings Forhandlinger; men jeg maa tilstaa, at det blev mig ikke ret klart, hvad det ærede Med- lem vilde udlede af dem; thi at der deraf frem- kom en Forordning af 22de Mai 1839, hvorefter Offer og Akcidentser ikke fremdrages, saaledes som hidtil sket efter Anordningen af 1814, vil jo kun sige, at naar man vil gjøre nogen Forandring i Anordningen af 1814, skal det ske ved Anordning eller nu ved Lov. Men det er jo en Selsøjlge, og det er aldeles ikke det, der er Spørgsmaal om her. Spørgsmaalet her dreier sig netop om en Anven- delse af Anordningen af 1814. — Endvidere skal jeg opholde mig ved de andre Anordninger, som det ærede Medlem henviste til uden at gaa nærmere ind paa dem. — Dernæst kom det ærede Medlem til Loven af 8de Marts 1856 og viste, at her var givet Skolepenge og Alderstilleg. Ja, naturligvis maa det ske ved Lov, eftersom der Intet findes derom i Anordningen af 1814. Paa samme Maade har jeg forelagt Folkethinget et Lovforslag, der indeholdt Bestemmel- ser om andre og større Tillæg til Skole- lærerne. Det faldt mig ikke ind at gjennemføre dette uden ved Lov. Jeg erkjender, at det ikke kan ske uden ved Lov; men det er heller ikke det, der er Spørgsmaal om i det Tilfælde, som her nærmest foreligger. — Meget udsørligt og gjen- tagne Gange vendte det ærede Medlem tilbage til Reguleringssummerne. Jeg skal derom bemærke, hvad jeg allerede i Korthed svarede det ærede Medlem ved Finantslovens første Forhand- ling, at, naar man vil gjøre sig en Forestilling om, hvormeget den Lønning er, som er normeret ved Anordningen af 1814, § 55, kan man ikke gaa nogen anden Vej end den, at beregne Vær- dien deraf i Penge, eftersom navnlig Skoleløbden paa de forskjellige Steder er yderst forskjellig, og man kan derfor ikke uden Videre lade den passere for 2 Røer og 6 Jaar. Der maa sættes Værdi derpaa, og ved Fastsettelsen af de nye Regu- leringssummer har det viist sig, at paa Derne, med Undtagelse af Bornholm, vil omtrent 1,500 Kr. svare til Værdien af, hvad der bestemmes i § 55, som jeg før har citeret, og i Sylland c. 1,200 Kr. Vil man altsaa gjøre sig en Fore- stilling om den Lønning, som er fastsat i Anord- ningen af 1814, for derefter at undersøge, hvad Lærerne have, kan man ikke gaa anden Vej, end at tage en Sum, der omtrent svarer til den Værdi, der her er tillagt dem. Det ærede Med- lem bemærkede, at Reguleringssummerne vare upaalidelige, fordi det kunde ligge i den yngre Lærers Interesse at faae dem ansat noget lavere, i den ældre Lærers noget høiere. Jeg vil dog i saa Henseende betvivle, at der skulde være mange Tilfælde, hvor Lærerne af dette Hensyn opgave deres Indtægter urigtigt, og i hvert Tilfælde kontrolleres det jo fra Kommunernes og Skole- direktionens Side, saa jeg kan ikke autage, at

der er begaaet store Feiltagelser der. For hvert enkelt Tilfælde tør jeg naturligvis ikke indstaa, og det vil vistnok heller Ingen, ikke en Gang det ærede Medlem, forlange af mig. Skulde der i nogle Tilfælde være sket Feil — nu ja, saa vidner det jo kun om, at Fastsettelsen af Regu- leringssummerne er de samme Skøbeligheder undergivne som i alle andre menneskelige Foran- staltninger.

Med Hensyn paa Formen for det ærede Medlems Forslag vil jeg blot gjøre opmærksom paa, at, naar det hedder: „Den nuværende Kirke- og Undervisningsministers Cirkulærer til Kommu- nerne“, saa er der intet Cirkulære udgaaet til Kommunerne. Det hedder videre — men det er jo kun en Redaktionsændring —: „hvorefter det imod Sogneraadens Billie paalægges Kommu- nerne“. Det vilde være en meget brutal Frem- gangsmaade, om man vilde lade et Cirkulære gaa ud og sige: Mod Sogneraadens Billie skal det paalægges Kommunerne o. s. v. Det har man heller ikke gjort; man har tværtimod spurgt Kommunerne, om de vare villige til at udrede noget Saadant, og derved har man altsaa taget deres gode Billie i Beslag, forsaavidt den fandtes, og ofte har den, som sagt, været tilstede, oftere, end det ærede Medlem antager. Den Redaktion, som det ærede Medlem der har føiet ind i disse saakaldte Cirkulærer, stemmer heller ikke ganske med Slutningen af det foreliggende Forslag, hvor det tilføies: „hvor Sogneraadene ikke frivillig ere gaaede ind derpaa“; thi det Første, at paa- lægge dem det imod deres Billie og saa frivillig at gaa ind derpaa, harmonerer ikke med hinanden. Men det er jo kun Redak- tionsændringer, som jeg ikke videre skal indlade mig paa.

Winther: Det er mig meget kjært, at det har truffet sig saaledes, at Thinget har havt Leilighed til at høre de to Fortolkere af den Lov- bestemmelse, hvorom Taleren er her; thi det skal jeg nemlig aldeles ikke blande mig i. Jeg har netop den Tro, at det foreligger ikke for Rigsda- gen at give sig af med paa den Maade at for- tolke Love. Vi have andre Veie at gaa, naar vi ville fortolke Love; vi kunne da enten gjøre For- slag til Forandring i vedkommende Lov eller ud- stede en deklaratorisk Lov; men her ved en Bes- lutning at udtale en vis Anskuelse, har den store Ubegagelighed for Thinget, at denne Beslutning i Almindelighed bliver uden nogensomhelst Virkning, og det forekommer mig, at vi i de senere Aar have lidt Udmyggelser nok her i Thinget, saa at vi ikke selv skulde berede os flere. Det forekommer mig, at, naar vi vedtage en Beslutning som denne, hvorved vi udtale Dadel over Noget, Ministeren har foretaget sig, og endogsaa opfordre Ministeren til i visse Tilfælde at trække denne Foranstaltning tilbage, men Ministeren ikke foretager Noget i saa